

Déu a la vista!

Aquesta expressió marinera, que va servir de rétol publicitari a un dels articles més famosos i comentats del malograda escriptor Ortega i Gasset, semblà a certs pensadors de dretes de l'any 1925 una paròdia irrespectuosa. No ho era ni de bon tros. El doctor Cardó s'encarregà de fer-ho veure. Però a mi, personalment, també em semblaria irrespectuosa aquesta exclamació, si no pogués afirmar per endavant que es tracta d'un fet que la realitat la presenta amb embolcalls de misteri.

Déu a la vista!

En el mes de maig, Déu es revesteix de carn humana per a penetrar en el cor dels seus petits. «Benaürats els nets de cor —diu Jesús, l'Amic dels infants, en el Sermó de la Muntanya—, perquè ells veuran Déu». El veuran; molts l'han vist ja. Pregunteu si l'han vist els infants que han fet enguany la Primera Comunió. Potser no us diran res, perquè les paraules de vegades són massa profanes per a dir misteris tan sagrats. Però si ho feu delicadament, a cau d'orella i en veu baixa, us diran que sí, que sí amb el cap, silenciosament. Déu a la vista! Aquest fet l'hem de recordar, perquè un dia també aparegué davant dels nostres ulls i el seu encís encara hauria de comoure'ns. I si l'hem perdut de vista és perquè sobtadament ens hem fet grans.

El poeta alemany Hölderlin diu que les persones grans són aquelles que de la infantesa no tenen cap idea innocent i han perdut la presència de Déu en els actes d'allò que foren. Aquesta idea la deixà escrita en la seva obra Hyperion a Bellarmí. De la Primera Comunió — un dels actes més encisadors i el més important de la infantesa — tampoc tenim cap idea innocent.

Això ens passa a les persones grans, potser, doncs, perquè som grans segons la mentalitat del poeta, però potser també perquè expressament ens hem deixat fer grans, convertint aquest acte en una cosa nostra —acte de societat en diem pomposament— i no en una cosa de Déu o de l'infant, que és qui més se li assembla.

Precisament perquè hem fet d'aquest acte un acte de societat, en parlar d'aquesta festa forçosament s'han de remoure gairebé sense voler les agües del problema que entorn d'ella hem creat nosaltres, les persones grans.

L'any passat, més o menys per aquests mateixos dies, a través d'aquestes mateixes pàgines dedicades als temes d'educació, vàrem tenir ocasió de denunciar certs abusos que, amb motiu de la Festa de la Primera Comunió, hem deixat penetrar a casa nostra, dintre d'unes llars que s'anomenen cristianes. Diu el refrany que el dimoni és la mona de Déu, i, a jutjar pel que passa a les Festes de la Primera Comunió dels infants, hom es veu forçat a creure que el refrany conté més filosofia de la que sembla a primer cop d'ull.

El periodisme cristià i el triomf

El periodisme cristià no pot tenir l'obsessió del triomf de cap idea, perquè el concepte de triomf és massa natural i té uns criteris massa naturals per mesura. Posat que la seva missió és de testimoni, la seva preocupació única ha de ser de no traïr la idea, de no traïr gens ni mica la seva missió.

Aquesta missió s'acomplirà de dues maneres principals: donant una informació religiosa exacta i proporcionant una perspectiva cristiana dels afers profans Un diari cristià que es desinteressés per tot allò que a primer cop d'ull no sembla cristià o religiós, no estaria en la línia autèntica. Ni que només fos un desinterès pràctic, traduït en un tracte lleuger, sense entusiasme, sense responsabilitat o sense competència.

MIQUEL M. ESTRADA, O. S. B.
(«Sobre la premsa catòlica»)

Un dels abusos és l'ofany desmesurat de lluir. Aigües Diòcesis espanyoles han dut a fi una intensa campanya en pro de la dignificació del vestit de la Primera Comunió. És un detall aquest del vestit; un detall només del problema, certament no gens ni mica despreciable, tot el contrari, però que no toca encara les arrels del mateix. El problema és molt més ampli i depriment: és un problema de vida cristiana.

Resulta paradoxal que tinguem d'insistir en la guarda del sentit cristià precisament en el Sagrament de la plenitud de la vida cristiana com és el Sagrament de l'Eucaristia. Està clar que aquesta paradoxa també la trobaríem, i segurament que corregida i augmentada, en el Sagrament del Matrimoni...

Però tornant a la qüestió de la Primera Comunió dels nostres infants, hem de recordar el sentit cristià que ha de prevaldre en tots els seus moments: en la preparació espiritual i en la preparació material.

En la preparació espiritual.

En aquesta preparació tan important, ben mirat l'única necessària, ha de prevaldre una instrucció religiosa que sigui viva, tan viva, que gairebé són els pares els únics capacitats, molt més, per de prompte, que els mestres i educadors. Evidentment, aquesta preparació no pot ser feta a base d'idees abstractes i de definicions, encara que les definicions del catecisme estiguin molt ben fetes i s'hagin de saber, sinó a base d'imatges concretes i de fets reals, per tal que el noi, a través d'elles, pugui copsar millor i més àmpliament les idees religioses que nosaltres li volem dar. El noi, a l'edat dels set o vuit anys, no és capaç de retenir idees si no és a través de les imatges dels contes i dels fets que se li fiquen dintre per les esclatxes dels sentits i els finestrals dels ulls (López Ibor). Per exemple: el noi és incapaç de copsar la idea de Déu, Ésser perfectíssim i Creador de totes les coses. En canvi, sap de sobres qui és el seu pare o la seva mare, encara que no ho sàpiga definir. Dir, doncs, que Déu és el nostre Pare que està en el cel, és fer-li veure clarament a l'infant que Déu és la suprema autoritat de la casa on el cristià habita — l'Eglésia — i és fer-li veure ensems que Déu és Amor, la gran revelació del Nou Testament feta als homes.

En la preparació material.

En aquesta preparació ha de prevaldre la norma d'evitar tota ostentació. Tant si hi ha diners per a gastar com si no. I creien sincerament que l'obligació d'evitar tota ostentació lliga més els rics que no pas els pobres. Per pobre hom entén ací tota persona que per aparenyar que ho és menys, forçosament ha d'endeutar-se. Repetirem a les classes altes de Granollers l'obligació sagrada de l'exemplaritat davant dels altres. Que hi hagi, doncs, en la celebració la màxima moderació la màxima delicadesa, la màxima austeritat. Que mai el noi o la noia no puguin sospitar que Jesús Eucaristia és patrimoni dels rics i que per rebre'l solament hom hi pot anar amb vestits elegants i costosos. Que mai no puguin pensar que és més important l'aliment del cos que no pas l'aliment de l'ànima. Que mai no puguin veure que el dia que reben Jesús la frivolitat — simbolitzada en el ball — reina en una llar que es diu cristiana.

El Sagrament és sant, corona i plenitud dels altres sagraments. Pensem, per tant, que els infants es mereixem molt més de respecte que el que se'ls té enmig del malbaratament, de la despesa supèrflua i de la profanació. El diner té una comesa, més noble i precisa que aquesta de tirar-lo per simple caprici i plaer. Ja fóra hora que els pares donessin exemple en relació a la virtut de la justícia i que sabessin que amb el diner hom no pot pas fer el què vol, sinó allò que Déu vol.

Resumint:

Sentit comú. Sentit cristià de la vida. Respecte a l'infant que combrega. Ús noble del diner. Heus ací els considerands que bastarien per a endegar aquesta desviació netament paganitzant que se'ns ha entaforat a casa nostra en la festa més encisadora de la infantesa: la Primera Comunió.

E. P.